T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/398
KARAR NO : 2021/420
KARAR TR : 05/07/2021

ÖZET: 6183 sayılı Kanun'un 84.maddesi uyarınca yapılan menkul mal satış ihalesinin iptali istemiyle açılan davanın İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : İ.D.
Vekili : Av. M.Ç.
Davalı : İlyasbey Vergi Dairesi Müdürlüğü
Vekili : Av. F.D.K.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili; davalı İlyasbey Vergi Dairesi Müdürlüğü tarafından 34 J.... plakalı aracın 05/01/2021 tarihinde, açık artırma usulü ile 745.000 TL bedel karşılığında davacıya satıldığını, ihale bedeli ödenmek istenildiğinde ihale şartnamesinde yer verilmeyen 161.525 TL özel tüketim vergisinin talep edilmesi nedeniyle verilen sürede ödeme yapılmadığını, ihalenin sürüncemede kalması konusunda kusurunun bulunmadığı iddialarıyla 34 J..... plakalı aracın satışına ilişkin ihalenin feshi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2 . **Gebze 1. İcra Hukuk Mahkemesi, E.2021/18, K.2021/67sayılı dosyada** "*davanın Vergi Mahkemeleri görev alanına girdiği anlaşıldığından yargı yolu ve görevsizlik nedeni ile şikâyetin reddine*" 01/02/2021 tarihinde kesin olarak karar vermiştir. Kararın gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

> *"6183 Sayılı Kanun 99. maddesi "Satış komisyonu tarafından gayrimenkul kendisine ihale edilen alıcı o gayrimenkulun mülkiyetini iktisap etmiş olur, ihalenin feshi gayrimenkulun bulunduğu yerin icra tetkik merciinden şikâyet yoluyla istenebilir. İhalenin ilgililere tebliğ tarihi şikâyet için muayyen olan 7 günlük müddete başlangıç sayılır. Tetkik merciinin vereceği karar 10 gün içinde temyiz olunabilir. Temyiz talebini Temyiz İcra ve İflas Dairesi tetkik eder. İhale edilen malın değeri 50.000 Yeni Türk Lirasını aştığı taktirde murafaa istenebilir. İhalenin feshi veya kaydın tashihi hakkında başkaca mahkemeye veya idari kazava mercilerine müracaat olunamaz. Tescil için tapu dairesine yapılacak tebligat şikâyet iciu muavven müddetin geçmesinden ve eğer şikâyet edilmişse şikâyetin intacından sonra yapılır, "hükmünü havidir.*
>
> *2576 Sayılı Kanun'un 6/b maddesi "(a) bendindeki konularda 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasına ilişkin davaları... çözümler" hükmünü havidir.*
>
> *Somut olayda; şikâyete konu ihalenin 2004 sayılı İİK kapsamında olmadığı. 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanunun uygulanması kapsamında yapılmış menkul mal satışı ihalesi olduğu... "*

3. Davacı vekili bu kez benzer taleple idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. **Kocaeli 1. İdare Mahkemesi, 18/05/2021 tarihli ve E.2021/457sayılı kararına** istinaden, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için 07/06/2021 tarihli ve E.2021/457 sayılı üst yazı ile Uyuşmazlık Mahkemesine başvurmuştur. Kararın gerekçesinin ilgili kısmı şöyledir:

> *"...6183 sayılı Kanun'da "açık artırma yoluyla satış", kamu alacağının tahsili amacıyla bir paraya çevirme yöntemi olarak öngörülmüşse de bu yönteme ilişkin genel hükümler, satış akdinin bir türü olarak Borçlar Kanunu'nun 274 ve devamı maddelerinde düzenlenmiştir. Açık artırmaya çıkarılan malın taliplerden en yüksek pey sürene ihale edilmesiyle tamamlanan muamelenin, kamu alacağının tahsili için vergi idaresince yapılması, satışa idari işlem niteliği kazandırmayan, sadece cebri icra yoluyla malın mülkiyetinin, ihale yapılan kimseye intikalini sağlayan bir muameledir. Yargı sistemimizde de adli yargı yerleri genel görevli, idari vargı yerlerinin ise özel görevli yargı yerleri olarak öngörüldüğü ve menkul mal satışı ihalesinin iptali davalarının da idari yargıda görülmesi gerektiğine ilişkin açık bir düzenlemenin bulunmadığı dikkate alındığında, 6183 sayılı Kanun'da gayrimenkul mallara ilişkin ihalenin feshinin gayrimenkulün bulunduğu yerin İcra Tetkik Merciinden (İcra Hukuk Mahkemesi'nden) şikayet yolu ile istenebileceğinin açıkça düzenlendiği ancak menkul mallarla ilgili bir düzenlemeye yer verilmediğinden hareketle, idari davaların görümü ve çözümü ile görevlendirilen özel görevli idari vargı yerlerinin, salt 6183 sayılı Kanun'da menkul mal ihalesinin feshi davalarının adli*

yargı yerlerinde görülmesini içeren bir düzenleme bulunmaması nedeniyle görevli savılmasına imkan bulunmamaktadır.

Bu durumda, dava dışı Cey Kimya Geri Dönüşüm Makine San. Ve Tic. Ltd. Şti.'nin vergi borcundan dolayı şirket müdürü Can Yıldırım adına kayıtlı. 34 JAN 60 plakalı aracın açık artırma usulü ile satışına ilişkin 05.01.2021 tarihli ihale ile ilgili olarak: şartnamede ÖTV yükümlülüğünün yer almadığı, aracın ithal olduğunun belirtilmemesi nedeniyle satış ilanlarındaki niteliklere uyulmadığı, mükellefiyetler listesinin yapılmadığı, bu nedenle menkulün önemli niteliğinde hataya düşüldüğü, ihalenin hazırlık ve yapılış aşamasında hatalı işlemlerde bulunulması nedeniyle ihalenin feshi istemiyle açılan işbu davanın, cebri artırmanın 6183 sayılı Kanun'a dayanılarak yapılması nedeniyle ve anılan Kanun'da menkul malları konu edinen ihalenin feshine ilişkin davaların hangi yargı yerinde görüleceğinin düzenlenmemiş olmasına dayanılarak idari vargı yerinde çözümleneceği kabul edilemeyeceğinden, dava konusu ihalenin feshi isteminden kaynaklanan uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin (Gebze İcra Hukuk Mahkemesi'nin) görevli olduğu sonucuna varılmıştır... "

III. İLGİLİ HUKUK

5. 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Kanun'un 5. maddesi şöyledir:

"İdare mahkemeleri, vergi mahkemelerinin görevine giren davalarla ilk derecede Danıştay'da çözümlenecek olanlar dışındaki:

a) İptal davalarını

b) Tam yargı davalarını

c) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklardan hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davaları

d) Diğer kanunlarla verilen işleri

Çözümler. "

6. Aynı Kanun'un 6.maddesi ise şöyledir:

"Vergi mahkemeleri:

a) Genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davaları

b) (a) bendindeki konularda 6IS3 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasına ilişkin davaları

c) Diğer kanunlarla verilen işleri

Çözümler. "

7. 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun'un 77 ila 87. maddeleri arasında menkul malların haczi ve satışına ilişkin hükümlere, 88 ila 99. maddeleri arasında ise gayrimenkullerin haczi ve satışına dair hükümlere verilmiş olup, 99. maddede *"İhalenin feshinin gayrimenkulün bulunduğu yerin icra tetkik merciinden şikayet yoluyla istenebileceği, ihalenin feshi veya kaydın tashihi hakkında başkaca mahkemeye veya idari kaza mercilerine müracaat olunamayacağı"* düzenlenmiştir.

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

8. Uyuşmazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın başkanlığında, Üyeler Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 05/07/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

9. Raportör-Hâkim Engin SELİMOĞLU'nun, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

10. Dava, Davalı Vergi Dairesince 6183 sayılı Kanun'un 84.maddesi uyarınca yapılan menkul mal satış ihalesinin iptali istemiyle açılmıştır.

11. Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere 6183 sayılı Kanun uyarınca amme alacağının tahsili için haczedilen gayrimenkullerin ihalesinin feshinin gayrimenkulün bulunduğu yer İcra Tetkik Merciinden isteneceği aynı Kanun'un amir hükmüdür. Menkul malların ihalesine ilişkin olarak görevli mahkeme konusunda kanun koyucu açık bir düzenleme yapmamıştır. Bu durumda görevli yargı kolunun genel hükümler uyarınca tespiti gerekmektedir.

12. Dosya kapsamına göre uyuşmazlık davalı Kurum tarafından gerçekleştirilen menkul mal ihalesi

şartnamesinde yer verilmediği ileri sürülen ÖTV'nin, araç tescil işlemi aşamasında davacıdan tahsil edilmek istenmesi üzerine çıkmıştır. Şartnamedeki ÖTV' ye ilişkin eksiklik ihale öncesine ait olup, uyuşmazlığın temelinde vergi tahakkuku ve tahsili istemi yatmaktadır. Yukarıda belirtilen istisna dışında ayrı bir idari işlem niteliğinde olan, 6183 sayılı Kanun uyarınca yapılan takibe ilişkin menkul malların haczen satışı ile ilgili uyuşmazlıkların adli yargı yerince çözümleneceğine ilişkin bir hükme kanunda yer verilmemiştir. Bu durumda gerek kanunların başka mercilere bırakmadığı idari karar ve işlemlerin idari yargı yerince çözümleneceğine ilişkin düzenlemeler ve gerekse 2576 sayılı Kanun'un 5. ve 6. maddeleri uyarınca, dava konusu satışla ilgili uyuşmazlığı çözümlemekle idari yargı yeri görevli bulunmaktadır.

13. Belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Kocaeli 1. İdare Mahkemesinin 18/05/2021 tarihli ve E.2021/457 sayılı başvurusunun reddine karar verilmesi gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan nedenlerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGI YERİNİN GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Kocaeli 1. İdare Mahkemesinin 18/05/2021 tarihli ve E.2021/457 sayılı gönderme kararına istinaden yaptığı BAŞVURUNUN REDDİNE,

05/07/2021 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Celal Mümtaz AKINCI	Şükrü BOZER	Mehmet AKSU	Birol SONER

Üye	Üye	Üye
Aydemir TUNÇ	Nurdane TOPUZ	Ahmet ARSLAN